

Turun kaupunki
YKV/Suunnittelutoimisto
Maisema- ja miljöosuunnittelu

Virearc arkkitehdit ja maisema-arkkitehdit
Maisema-arkkitehti Krista Muurinen

Huom! Liittyy suunnitelmakarttaan **W 6100 028**

Puolalanpuiston kunnostuksen yleissuunnitelma 7.4.2008, 05.02.09 (muist.)

Selostus osa-alueittain

A.

Rauhankadun pääte

Pitkän katunäkymän päätteeksi on Puolalanpuisto ja yksi sen pääsisäänkäynneistä.

Nykytilanteessa näkymää hallitsee akselin keskelle sijoitettu Molok – roskasäiliö.

Yleissuunnitelmassa ehdotamme roskasäiliön poistamista ja kaupungin roskienkeräyspisteen siirtämistä Iso-Puolalan toimintakeskuksen sisäänkäynnin yhteyteen.

Rauhankadun päätteeksi on suunniteltu aukiomainen tila.

Kadun päättymistä ja puiston alkamista on korostettu jatkamalla puistokäytävien pintamateriaalia ja linjoja katutilaan. Puolalanpuiston ”kärki” on korotettu graniittireunakivin puistokäytäviä ylemmäksi.

Pintamateriaalina on käytetty kivituhkaa, joka sivuiltaan rajautuu nurmialueista maanpinnan tasoon upotetuin nupukiviraidoin. Avokallioon kivituhka liittyy saumattomasti. Aukion keskelle, Rauhankadun päätteeksi istutetaan puu, esim. tammi, Quercus robur. Aukion laidoille, toistaiseksi säilytettävien puiden lomaan, sijoitetaan avokallion linjaa myötäilevästi penkkejä.

Tavoitteena on ollut luoda puistolle sisäänkäynti, joka käsittelyperiaatteiltaan vastaa Puolalanpuiston kokonaisuutena.

B.

Iso-Puolalan pihapiiri

Iso-Puolalan vanhojen rakennusten yhteyteen on suunniteltu uusi puistotätitoiminnan leikkipaikka.

Avokallioiden väliin sijoitettu leikkipaikka on porrastettu maastoon soveltuvaksi levein maastoportain. Alue on aidattu ja rajattu pysäköintialueesta pensas – ja puuistutuksin. Aidan malliksi suositellaan Puolalanmäen lukion pihaa Puutarhakadun puolelta rajaavaa metalliaitaa. Alueelle on avattu uusi yhteys Puolalanpuisto – käytävältä. Iso-Puolalan rakennuksista ehdotetaan varattavaksi tiloja sekä puistotätien että alueen asukkaiden käyttöön, nykyisten toimijoiden lisäksi.

C.

Pysäköintialue

Ajoneuvoilla liikennöitävää puistokäytävää on kavennettu 4 metriin ja vanha pysäköintialue on osoitettu istutettavaksi suoja-alueeksi. Käytävän reunalle on suunniteltu kolmelle autolle pysäköintitaskut. Jalankulkijoiden poikittaisyhteys uudelle leikkipaikalle on nupukivetty ja korotettu. Tavoitteena on sekä autoliikenteen nopeuksien laskeminen, jalankulkijoiden turvallisuuden lisääminen, että käytävien puistomaisen luonteen korostaminen.

D.

Konserttialue ja nykyinen aidattu puistotätitoiminnan leikkipaikka

Konserttialueen pinta on epätasainen ja kulunut. Pintamateriaalien, nurmen ja avokallion, välinen reuna on epäsiisti. Puistokäytävän linja poikkeaa vanhojen suunnitelmakarttojen puistokäytävälinjasta.

Suunnitelmassa käytävä on linjattu uudelleen, lähemmäs alkuperäistä sijaintiaan. Konserttialue ja jäävä pieni aitaamaton leikkipaikka ovat pääosin nurmetettuja, kallion reuna-alueella on hiekka-alue petanqueta varten. Kasvualustoina ehdotetaan käytettäväksi kantavia kasvualustoja ja nurmetukseen hyvin kulutusta kestäväää nurmiseosta. Konserttialue on suhteellisen tasainen ja voi toimia myös pelialueena. Kalliota rajaavat aidat on poistettu. Ne korvataan, tarvittavilta osilta, alueelle suunniteltavalla metalliaidalla, jonka sijainti tarkistetaan siten, että ns. häiriikkö-katvealueet poistuvat Iso-Puolalan talojen takaa (malliksi suositellaan Puolalanmäen lukion pihaa Puutarhakadun puolelta rajaavaa metalliaitaa).

E.

Puutarhakatu – Puolalanpuisto

Puiston esteetöntä saavutettavuutta parannetaan avaamalla Puolalanmäen lukion piha-alueen luoteisreunalle uusi kävely-yhteys. Tämä väylä toimii myös yhteytenä Iso-Puolalan toimintakeskukseen ja Vastaavasti Yliopistonkadun suuntaan vastapäisen korttelin läpi (ns. Bryggmanin raitti)

F.

Puolalanmäen lukio

Nykyinen piha-alue toimii lähes yksinomaan pysäköintialueena. Puistoa ympäröivistä rakennuksista koulu on ainut, joka ei piha-alueensa osalta liity jouhevasti puistoon.

Tilanteen parantamiseksi lukion piha-alue on suunnitelmassa uudelleen jäsennelty sekä jakamalla pihan toimintoja että käyttämällä kasvillisuutta. Piha-alue on jaettu kahteen osaan: sisääntulo- ja pysäköintialueeseen ja pieneen käyttö- / oleskelupihaan. Pysäköintialueet on rajattu pensas- ja puuistutuksin ja pysäköintiruudut nupukivetty. Myös olevaa nurmialuetta on laajennettu. Roska-astiat on sijoitettu jätekatokseen, joka on lähellä ajoporttia. Piha-aluetta rajaava aita tulisi muuttaa etupihan metalliaitaa vastaavaksi. Piha-alueen jatkosuunnittelu ehdotetaan toteutettavaksi yhteistyössä opetuspalvelukeskuksen ja tilalaitoksen kanssa koulun peruskorjaushankkeen edetessä.

G.

Puistosta on linjattu uusi portaaton kävely-yhteys Puutarhakadulle. Reitti noudattaa maastoon tallautunutta polkua.

Linjaus tuo hieman takapihanomaiselle alueelle ryhtiä. Reitin alkuosa on rajattu asuin- ja toimistorakennuksista pensasistutuksin. Oleva puusto on säilytetty ja puiston alarinteelle on ehdotettu istutettavaksi uutta havupuustoa.

H.

Puistokäytävien pintamateriaalit ja sadevesikourut

Kaikkien puistokäytävien pintamateriaaliksi suositellaan vaalean sävyistä, harmaata kivituhkaa. Erityisen jyrkkien tai muuten kestävyyttä vaativien pintojen suhteen voidaan myös tutkia koviin pintamateriaalien käyttöä esim. sirote- tai luonnonkivipintaa. Sadevesikourut uusitaan ja linjataan paremmin maastoon istuviksi.

Olevien pintamateriaalien poiston yhteydessä paljastuvat rakennekerrokset on inventoitava mahdollisten vanhojen pintamateriaalien löytymisen varalta. Työn valvojana suositellaan käytettävän arkeologia.

Uusien sadevesikourujen pintamateriaalivaihtoehtoina ovat nupukivi (pitkittäinen kivi – kourun reuna, poikittainen kivi – kourun pohja, pitkittäinen kivi – kourun reuna) tai mukulakivi.

Sadevesikouruttomat puistokäytävien kivituhkapinnat liittyvät nurmialueisiin, joko suoraan ilman välittävää pintamateriaalia tai nupukivi- tai mukulakiviraidoin. Tarkempi määrittely tehdään toteutussuunnitteluvaiheessa mahdollisten vanhojen pintamateriaalien paljastumisen yhteydessä.

I.

Ystävyyyden patsas

Ystävyyyden patsaan edustan pensasistutukset ovat kasvaneet niin korkeiksi, että ne peittävät puistoon ja yli puiston aina Ruissaloon saakka avautuvan hienon näkymän. Istutusalueita on suunnitelmassa kavennettu ja kasvilajeina suositellaan käytettävän matalampikasvuisia ja paremmin alkuperäistä suunnitelmaa vastaavia lajeja. Näkymien avautumisen lisäksi saavutetaan samalla puistoon kaivattua avoimuutta ja turvallisuutta.

J.

Puolalanpuistokäytävä

Ajoneuvoilla liikennöitävä puistokäytävä on kavennettu 4 metrin levyiseksi ja rajattu sekä puistosta ja että jalkakäytävistä matalin graniittireunakivin tai pintamateriaalien kanssa samaan tasoon upotetuilla nupukiviraidoilla. Jalankulkijoiden kulkuyhteyksiä on korostettu korotetuilla nupukiveyksillä.

Puolalanpuistokäytävää reunustavien rakennuksien julkisivujen edustat suositellaan pidettäväksi mahdollisimman avoimina nurmipintoina. Pensasistutuksissa suositellaan käytettäväksi pääsääntöisesti seuraavia kasvilajeja: *Crataegus grayana*, *Syringa vulgaris*, *Rosa 'Splendens'*.

Toteutussuunnitteluvaiheessa määritellään tarkemmin uusittavat / korvattavat pensasistutukset.

K.**Asukaspysäköinti**

Pysäköintialueen pintamateriaaliksi on ehdotettu nupukiveystä. Asuinrakennusten edustalle on lisätty noin metrin levyinen jalkakäytävä, joka erotetaan ajoväylästä matalalla graniittireunakivellä.

L.**Oleskelualue**

Vanha oleskelualue kunnostetaan ja puustutuksia täydennetään. Alue on olennainen osa Taidemuseon ympäristöä. Se muodostaa luontevan näkymän päätteen lisärakennuksen lounaissivulle.

M.**Joutsenlento**

Suihkulähteen ympäristö kunnostetaan alkuperäisen suunnitelman päälinjoja noudattaen. Käytävien pintamateriaalina on liuskekivi.

N.**Taidemuseon lisärakennuksen ympäristö**

Puistokäytävät linjataan mahdollisesti tarvittavan graniittimuurin ja maaston linjoja noudattaen.

O.

Jalavien ympäröimä oleskelualue kunnostetaan.

P.**Taidemuseon viereinen leikkipaikka**

Taidemuseon ympäristö on vaativa, onhan kyseessä yksi Turun arvostetuimmista ja näkyvimmistä rakennuksista. Museon vieressä oleva leikkipaikka on vuosien mittaan laajentunut vapaasti, eikä sen muotokieli ja kunto vastaa ympäristön arvoa. Suunnitelmassa leikkipaikalle on annettu selkeä muoto ja se on rajattu sekä puistoon suunniteltavalla metalliaidalla että pensasaidalla. Leikkipaikan yhteyteen on osoitettu paikka uudelle puistotätien käyttöön varatulle huoltorakennukselle. Se on sijoitettu Tuurintien suuntaisesti leikkipaikan reunalle, jossa se ei rajoita Taidemuseolle ja jalavaympyrälle avautuvia näkymiä. Nykyisin leikkialueeseen kuuluvat avokallio paljastumat jäävät uuden leikkipaikan ulkopuolelle.

Q.

Tuurintien pysäköintialue

Pysäköintialue on uudelleen muotoiltu ja rajattu puistoalueesta matalalla graniittimuurilla. Pintamateriaalina on käytetty nupukiveä. Katualue saa näin selkeämmän hahmon. Pysäköintialue erottuu paremmin ajoväylästä ja katualueen kulma saa eheämmän muodon.

R.

As Oy Tuurin ja As Oy Tornikatu 1 b:n edusta

Katuosuus on korotettu samaan tasoon jalkakäytävän kanssa ja pintamateriaalina on käytetty nupukiveä. Kadusta tulee näin pihakatumaisempi, korotus viestittää autoilijoille ajotilanteen muutoksesta – saavutaan hidasliikenteiselle puistoalueelle.

S.

Puistokäytävä kavennetaan 4 metrin levyiseksi ja sadevesikourut uusitaan puistossa käytettävän periaatteen mukaisesti. Puolalanpuistokäytävää reunustavien rakennuksien julkisivujen edustat suositellaan pidettäväksi mahdollisimman avoimina nurmipintoina. Pensasistutuksissa suositellaan käytettäväksi pääsääntöisesti seuraavia kasvilajeja: Crataegus grayana, Syringa vulgaris, Rosa 'Splendens'.

Toteutussuunnitteluvaiheessa määritellään tarkemmin uusittavat / korvattavat pensasistutukset.

T.

Käynti puistosta Kauppiaskadulle

Nykytilanteessa maasto viettää voimakkaasti kahteen suuntaan. Kulun helpottamiseksi maasto on terassoitu ja puistoon on lisätty uudet graniittiportaatt. Puisto-osan pitkittäisakselia on voimistettu ja puistosta avautuvaa näkymää korostettu pensas- ja puuistutuksin.

U.

Jyrkän rinteeseen istutukset ovat lähteneet hitaasti kasvuun ja Louhen pysäköintilaitoksen sisäänajon molemmin puolin nousevien portaiden sivustat ovat huonokuntoiset. Lounaissivu ehdotetaan kivettäväksi ja istutukset uusittaviksi kuivuutta kestäville maanpeitekasveilla yleissuunnitelmassa osoitetuilta alueilta.

Teemat

Avokallioalueiden käsittely:

Avokallioalueet puhdistetaan ja niiden rajapinnat nurmi- tai kivituhka-alueisiin pidetään siistinä.

Yleissuunnitelmassa osoitetuilla kohdilla kalliopinta puhdistetaan esiin.

Kasvillisuus:

Erillisessä hoitosuunnitelmassa on esitetty lähivuosina poistettavat puut ja uusien puustutuksien paikat.

Puiston luonteen kannalta on oleellista lisätä julkisivujen yhteydessä olevien nurmialueiden määrää. Vanhojen valokuvien perusteella on todettavissa, että julkisivujen edustat ovat olleet selkeämmin osa puistoa. Pensasistutuksia on ollut vähemmän ja avoimia nurmialueita enemmän. Julkisivujen edustojen istutuksissa suositellaan käytettäväksi seuraavia pensaslajeja: Crataegus grayana (pikkupuuna), Syringa vulgaris, Rosa 'Splendens`.

Kalustus:

Yleissuunnitelmassa on esitetty penkkien ja leikkivälineiden ohjeelliset paikat.

Kalustuksen yleisohjeena puistoalueelle suositellaan mahdollisimman huomaamattomien, värisävyiltään mieluiten hillittyjen ja niukkalinjaisten kalusteiden / varusteiden käyttöä.

Pintamateriaalit:

Puistokäytävien pintamateriaalina suositellaan käytettävän kivituhkaa ja rajapinnoissa luonnonkiveä (joko nupu- tai mukulakivi).